

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina de Thomàs, 4, 4rt. B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 96. Fax: (971) 72 07 63

EDITA: Edicions del País Valencià, SA.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanyes.

SUBDIRECTOR: Miquel Alberola.

REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Jordi Sebastià (*Cap de redacció*), Lola Carrasco, Ignasi Pellicer,

REDACCIÓ BARCELONA: Assumpció Maresma (*Cap de redacció*), Eduard Company, Oriol Malló, Pere Martí, Sílvia Monfort, Eduard Voltas i Mercè Montoliu.

REDACCIÓ MALLORCA: Miquel Payeras.
CORRESPONSALS: F. Robert (Andorra), C. Bellmunt (Tarragona), P. Alberola (Alacant), X. Planas (Girona), U. Bertrana (Perpinyà), J. Casaprima (Lleida), A. Albalat (Castelló).

FOTÒGRAFS: Joan Celià, Rafa Gil, Jordi Morera.

IL·LUSTRADORS: S. Llosà, V. Navarro.

RÚBRIQUES: Andreu Alfaro, Jordi Balló, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, Vicent Partal, J.J. Pérez Benlloch, Manuel Vicent.

COL·LABORADORS: E. Aguilera, J. Alandes, S. Alcalà, J. Amengual, F. Bueno, J. A. Benach, F. Caballero, Toni Torregrosa, Romà de la Calle, C. Capdevila, A. Castel, Jaume Comellas, Martí Domínguez, X. Duran, Josep Fèlix, L. Ferri, Vicent Franch, C. Gàmez, J.L. Guamer, A. Guasch, J.M. Játiva, J. M. Lluró, J. Marí, J. Morell, Toni Picazo, M. Porta Perales, P. Quintana, A. Reig, J. Reus, M. Serra, J.L. Sirera, M. Soler, Ferran Torrent, X.R. Trigo, E. Vizcarra.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia), Pilar Escobedo (Documentació).

PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (*Cap de publicitat*), Pole Position (Catalunya) (93) 302 26 61. Fax: (93) 317 83 45. Intermedia, SA (Madrid) (91) 319 06 51. Fax: (91) 310 66 22. Oh-Fek, Comunicació i Marketing (València i Balears) (96) 369 66 01

SUBSCRIPCIONS: Xelo Tortosa.

PRODUCCIÓ: Francesc Sellés i Josep Agustí (Correcció lingüística), Lina Casanovas (Maquetació), Faust Ripoll (Edició), Rosanna Puchades (Textos).

DISSENY: Enric Satué.

FOTOMECÀNICA: Garbí Casa Editorial SA, Añón, Selcrom.

IMPRESSIÓ: Gràfiques Morvedre.

DIPÒSIT LEGAL: V.853-1984

Sol·licitat control d'OJD

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

L'amo del món

La Conferència de Pau sobre l'Orient Mitjà no ha servit només per a establir les bases d'una possible pau en aquella regió del món, sinó que ha estat també la presentació en públic de la nova escenografia que acompanyarà les relacions internacionals a partir d'ara. Si, a banda del tema central de la conferència, alguna cosa ha destacat ha estat la indissimulable pèrdua de carisma i de talla política del president de la Unió Soviètica, Mikhaïl Sergièvitx Gorbatxov.

Des dels primers compassos de la trobada, els nord-americans han tingut molta cura a destacar que la conferència era un encontre copatrocinat per les dues antigues grans potències.

Aquest interès no feia una altra cosa que amagar la realitat. L'URSS ni és ja cap superpotència en termes polítics, ni té gran interès a continuar figurant com a tal. I la millor prova d'això va venir de la mà del discurs de Gorbatxov en la sessió inaugural. Trist i aclaparat, Gorbatxov va llegir sense esperit un sorprenent text de setze minuts de durada (quatre menys dels que li corresponien) on les referències al conflicte entre àrabs i israelians van ser minúscules i les referències al seu problema intern constants. Va començar atribuint a la guerra freda la culpa de la crisi entre israelians i palestins. Es va llançar després a una anàlisi no gaire llarga ni complexa sobre la situació en la regió i, a partir de la meitat del discurs, aprofita una vaga referència a la democràcia per a explicar el negre panorama que sobrevola el seu país: "Darrerament el món s'ha trobat amb una crisi en gran escala. La del meu país". Gorbatxov va repassar les dificultats econòmiques, els conflictes polítics i el que definí com a "problemes interètnics" i el resultat de la seua anàlisi va ser una sorprenent amenaça: "Molt del que puga passar al món dependrà de com es resolga aquesta crisi". Finalment, i trencant d'aquesta manera totes les normes de la cortesia diplomàtica, el president soviètic va demanar més ajudes per al seu país. El discurs va acabar sense fer cap més referència a la conferència de pau enmig de la sorpresa evident de tots els espectadors que l'escoltaven a la sala o en les pantalles de la televisió.

La disposició física de la Sala on tenen lloc els debats afegia un punt més de claredat sobre el nou ordre mundial. La Comunitat Europea, superpotència econòmica però no política ni militar, portava una exigua delegació de tres persones. Mentrestant l'ONU, que tan diligentment va seguir les ordres de

Washington durant la guerra del Golf, es veia encara més humiliada, i Eduard Brummer, el representant personal de Pérez de Cuellar, ni tan sols seia a la taula, sinó que era col·locat entre els grups de 12 observadors que s'amuntegaven en un racó del cinte. Allà els seus acompanyants eren la Unió del Magrib Àrab i el Consell de Cooperació del Golf Pèrsic. L'altra possible superpotència, el Japó, ni l'havien cridat.

Amb aquesta escenografia es feia impossible dubtar de la situació en què ens mourem anys a venir. És un monopoli del poder el que exerciran els Estats Units i haurem d'aprendre a conviure amb ell. No hi ha alternativa.

O no n'hi haurà si la comunitat Europea no avança en la seua integració i deixa disputar estèrils batalles com les que han enfrontat la Comissió i el Consell de Ministres. O si l'URSS no aconsegueix (i seria un miracle que ningú pot imaginar) eixir de la crisi. O si les Nacions Unides no recuperen un paper més lluit que l'actual en l'escena internacional. Pérez de Cuellar no passarà a la història com un gran secretari general i potser corre el perill de passar-hi com l'home que va fer de l'organització un afegit decoratiu de la política d'altres que, quan el necessiten, el posen en primer pla i quan no l'arraconen amb les andròmines més velles.

No es tracta, però, d'entrar en judicis de valor polític. Que els Estats Units esdevinguen ara mateix l'única superpotència no es pot dir encara quina significació tindrà. De moment està tenint uns efectes molt saludables en la crisi de l'Orient Pròxim. Però també vam veure durant la guerra del Golf els efectes destructius que pot desencadenar. I la crisi interna que es viu al gran país de l'altra banda de l'Atlàntic no pot ser desatesa sense més. El que es tracta ara és de constatar una realitat i interrogar-nos-hi, especialment com a europeus. ¿És aquest el model de món que volem i l'estructura de relacions internacionals que ens satisfà? La resposta l'haurà de posar cadascú d'acord amb les seues afinitats polítiques o ètiques. Però que ningú no al·legue engany sobre la realitat del planeta Terra avui: només hi ha un telèfon imprescindible i aquest és al despatx oval de la Casa Blanca.

